

A. Baumann og U. Lotzmann:
**TMJ Disorders and Orofacial Pain.
 The Role of Dentistry in a Multidis-
 ciplinary Diagnostic Approach**
*I serien Rateitschak KH, Wolf HF (red).
 Color Atlas of Dental Medicine*

Denne ruvende boken på 360 sider og med 1304 illustrasjoner foreligger med stive permer i stort format (31 x 22,5 cm) og leveres med plastomslag. Det er førsteklasses trykk på glanset papir og illustrasjonene er av meget høy kvalitet. Bokens forfattere er begge tannleger

og tar for seg den kliniske TMJ-problematikken i nesten hele sin bredde. Den er ikke klassisk inndelt i kapitler, men består av 9 hoveddeler som hver inneholder en rekke inndelinger i spesielle emneområder inkludert en introduksjon. Introduksjonen tar for seg tyggesystemet som et biologisk system, hvor anatomen settes opp mot fysiologi, funksjon og ikke minst bittfysiologi. Dette gjøres meget detaljert på en praktisk og klinisk relevant måte med detaljrike og målrettede illustrasjoner.

Deretter følger en detaljert beskrivelse av en omfattende manuell funksjonsanalyse av tyggesystemet med inngående beskrivelser av diagnostiske teknikker. Så følger en detaljert og fullstendig oppdatert beskrivelse av diagnostiske billedteknikker med tallrike fotografiske eksempler på patologiske tilstander ledsaget av utførlige beskrivelser. Neste inndeling omhandler teknikker for fremstilling av avtrykkskjeer og modeller. Korrekt innsetting av modell i og bruk av artikulatur beskrives. Det gis en solid innføring i hvordan artikulatoren skal brukes diagnostisk.

Neste inndeling beskriver hvordan ansiktsbuer og andre apparater kan brukes for diagnostisk tracing av okklusjonsbevegelsene. Deretter gis en detaljert oversikt over primære og sekundære diagnoser som omfatter tyggeapparatet, inkludert ledd og benstrukturer. Boken avsluttes med en avansert oversikt over behandlingsprinsipper inkludert fremstilling av

bittskinner, hvor ikke minst prinsipper for innsliping beskrives. Til slutt før indekset er det en omfattende referanseliste hvor det er svært gledelig å gjenkjenne norske kolleger som har gjort et omfattende forskningsarbeid både innen kirurgi og billeddiagnostikk.

En som åpner denne boken kan ved første øyekast bli helt overveldet av den informasjonsmengden som presenteres. Men temmelig hurtig blir en imponert over det detaljerte, og ikke minst fremragende pedagogiske arbeid, som er nedlagt i denne boken. Illustrasjonsmateriale er rett og slett fantastisk! Bildene utfyller beskrivelsen i teksten på en førsteklasses måte og gjør det lett å forstå hva som presenteres. Boken vil være obligatorisk på alle læresteder og store klinikker. Alle som er seriøst interessert i TMJ-problematikk, og ikke minst ønsker å vite mer om behandlingen av TMJ-pasienter, bør kjøpe denne boken selv om den nok dessverre ikke blir billig.

Lasse A. Skoglund

Stuttgart: Georg Thieme Verlag; 2002.
 ISBN 3-13-127161-2.

Per Magnus og Leiv S. Bakkeiteig:
Epidemiologi
Revidert utgave

Målgrupper for boken *Epidemiologi* er medisinerstudenter, studenter ved helsefag-høyskolene og studenter i samfunnsfag og statistikk. Forfatterne har til hensikt å gi leserne en elementær innføring i epidemiologi og epidemiologisk forskningsmetode. Faget er ikke definert etter hvilke metoder som benyttes, men etter sitt formål, nemlig å finne årsaker til sykdom og derved gjøre det mulig å drive forebyggende og helsefremmende arbeid. Gjennom eksempler på epidemiologiens nytte i samfunnsmedisin ønsker man å bidra til at epidemiologisk kunnskap utvikles videre.

Første utgave av *Epidemiologi* kom

ut på Ad Notam Gyldendal i 1998. I 3. utgave er det foretatt omfattende revisjon og oppdatering av boken, som nå består av tre deler. I første del introduseres grunnleggende epidemiologiske prinsipper (kapittel 1–10). Det legges vekt på valg av problemstilling, valg av studiedesign og valg for å unngå systematiske feil. I del 2 omtales infeksjons-epidemiologi, genetisk epidemiologi, miljøepidemiologi, perinatal epidemiologi og klinisk epidemiologi (kapittel 11–15). Del 3 er praktisk rettet og inneholder kapitler om gjennomføring av epidemiologiske undersøkelser og om anvendelse av den epidemiologiske kunnskap (kapittel 16–20). Blant annet stilles det spørsmål om vi kan stole på forskerne. Andre vanskelige tema så som risikovurdering, risikohåndtering og risikokommunikasjon drøftes i lys av epidemiologiske forskningsresultater.

Boken har en pragmatisk heller enn en teoretisk tilnærming til stoffet. Den har detaljert innholdsfortegnelse, stikkordregister, og gode forslag til videre lesning, samt en litteraturliste hvor referansen til «A Dictionary of Epidemiology» (Last 1988) burde vært oppdatert til 4. utgave (2001). Boken er skrevet i lett forståelig språk og krever lite eller ingen forhåndskunnskaper i epidemiologi og statistikk. Utstrakt bruk av eksempler er til god hjelp, men misvisende når risikodifferansen mellom rater på 10% og 2% sies å være 8% istedenfor 8 prosentpoeng. Trykk og innbinding er av god kvalitet, og det er få trykkfeil.

Innholdsmessig og pedagogisk oppfyller boken sin intensjon som grunnbok for medisinerstudenter, studenter ved helsefag-høyskolene og studenter i samfunnsfag og statistikk, men ikke for tannlege- og tannpleierstudenter. Del 1, kapitlet Klinisk epidemiologi i del 2, samt del 3 er mest relevante for odontologistudenter, dvs. kapitlene som behandler generelle epidemiologiske metoder og prinsipper, og listen med anbefalt litteratur for videre lesning. «Odontologi» nevnes bare én gang, og det forekommer ikke odontologiske eksempler. Altså kan boken